Číslo jednací: 58Co 294/2013 - 85

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Vladimíry Kosovcové a soudkyň JUDr. Blanky Bendové a JUDr. Evy Zatočilové v právní věci žalobce : **Václav B.,** IČO: 22957227, xxx, zastoupený Mgr. Rostislavem Šustkem, advokátem, se sídlem Vladislavova 17, Praha 1, proti žalovanému : **Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group**, IČO: 63998530, se sídlem Pobřežní 665/23, Praha 8, o zaplacení 97.659,- Kč s přísl., o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 9.5.2013, č.j. 10C 48/2012-62,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I.stupně se **p o t v r z u j e** .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I.stupně zamítl žalobu jíž žalobce po žalovaném domáhal zaplacení částky 97.659,- Kč spolu se zákonným úrokem z této částky ve výši 7,75% ročně od 27.1.2012 do zaplacení a dále vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce s žalovaným dne 22.8.2002 uzavřel pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z přepravních smluv, jestliže škoda vznikne z nahodilé události, dne 14.6.2011 prováděl žalobce přepravu nákladu pro společnost A.V. SPED s.r.o.,v katastru obce Košice došlo k dopravní nehodě, při níž došlo k poškození přepravovaného zboží, a to porodní postele a 10 balení stavební hmoty a

ohýbačky okruží. Společnost A.V.SPED s.r.o. vyčíslila škodu ve výši 152.633,- Kč. Žalobce oznámil vznik škody u žalovaného, který mu následně poskytl plnění ve výši 54.974,- Kč a omezil tak rozsah pojistného plnění v souladu s článkem 23 odst. 3 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (dále jen CMR). Žalobce s tímto krácením rozsahu pojistného plnění nesouhlasí a domáhal se zaplacení rozdílu mezi vyplacenou částkou a vyčíslením škody po žalovaném předmětnou žalobou. Dále uvedl, že žalovaný nahradil vzniklou škodu společnosti Raben Trans European Czech s.r.o., která přepravu objednala jako smluvní partner. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, když nesporoval uzavření pojistné smlouvy, poskytnutím pojistného plnění ve výši 54.974,- Kč považoval svoji povinnost vyplývající z pojistné smlouvy za splněnou. Poukázal na výpočet pojistného plnění dle vyhlášky ministra zahraničí č. 11/1975 Sb., a to článek 23, 25. Soud I.stupně provedl ve věci dokazování a vzal za prokázané, že účastníci uzavřeli předmětnou pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z přepravních smluv vzniklou jinému na věci v důsledku škodní události, ke které došlo v době trvání pojištění při silniční přepravě. Dále bylo prokázáno, že žalobce prováděl přepravu porodní postele, včetně příslušenství, a to z místa nakládky v obci Fryčovice do místa vykládky nacházející se v Německu s tím, že v mezinárodních nákladních listech nebyla uvedena cena zásilky. Přepravu zboží prováděl žalobce na základě přepravní smlouvy ze dne 13.6.2011, uzavřené se společností A.V.SPED s.r.o., nákladním autem registrační značky 1T6 7486 a v důsledku nehody pak došlo dne 14.6.2011 ke škodě na přepravovaném zboží, co bylo prokázáno potvrzením Policie ČR o účasti na nehodě ze dne 14.6.2011. Žalovaný ocenil cenu opravy na částku 127.569,- Kč. Společnost A.V.SPED s.r.o. uplatnila u žalobce nárok na náhradu škody ve výši 152.633,- Kč z titulu škodní události, kdy hodnota přepravovaného zboží měla činit 6.109,- EUR. Žalobce tuto skutečnost oznámil žalovanému dne 15.4.2011. Žalovaný dopisem ze dne 11.1.2012 oznámil ukončení likvidace pojistné události, výši pojistného stanovil částkou 54.974,- Kč, když výše škody činila 59.974,- Kč, od které pak odečetl 5.000,- Kč jako spoluúčast žalobce. Při jednání soudu v této věci účastníci učinili nesporným, že na zboží vznikla škoda ve výši 147.319,- Kč. Po zhodnocení provedených důkazů jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti shledal soud žalobu nedůvodnou. Po citaci ustanovení §§ 788, 822 obč. zák. soud I.stupně dovodil, že s ohledem na skutečnost, že místo nakládky a místo předpokládaného dodání přepravovaného zboží leží ve dvou státech, přičemž jeden z nich je smluvním partnerem CMR, jednalo se o přepravu nákladu silničním vozidlem, řídí se odpovědnost dopravce za škodu touto Úmluvou (CMR). Soud I.stupně poukázal na článek 17 odst. 1, články 23 odst. 1, 2 a 4. 25 odst. 2, 23 bod 6, 7, 25 odst. 2 písm.a), 23 odst. 3 Úmluvy CMR a konstatoval, že výše náhrady škody v případě znehodnocení celé zásilky je limitována částkou, která by se vyplatila při její úplné ztrátě. Vyšší náhradu lze pak požadovat jen tehdy, byla-li udaná cena zásilky nebo zvláštní zájem na dodání. V dané věci přepravovaná zásilka byla zcela zničena, odpovídal žalobce za škodu na přepravovaném zboží do výše částky, která by se vyplatila při její úplné ztrátě. Výše náhrady škody dle citovaných ustanovení CMR se vypočte tak, že hmotnost přepravovaného zboží, které činilo 269 kg se vynásobí zvláštním právem čerpání dle kurzu ČNB ve výši 26,765 dále koeficientem 8.33, z čehož vyplyne celková částka 59.794,- Kč. Protože pak z dodacího listu nevyplývá, že by odesílatel uvedl v nákladním listě cenu zásilky převyšující hranici stanovenou v článku 23 odst. 3 Úmluvy CMR, odpovídá žalovaný pouze za vzniklou škodu do shora uvedené výše. Pokud žalobce plnil svému smluvnímu partnerovi na náhradě škody ve větším rozsahu, než mu ukládal zákon, nemůže se domáhat rozdílu náhrady, ke které byl ze zákona povinen a náhrady, kterou ve skutečnosti poskytl z titulu uzavřené pojistné smlouvy po žalovaném, neboť ten byl povinen z pojistné smlouvy plnit pouze do výše škody, za kterou žalobce odpovídá dle zákona. Žalovaný poskytl žalobci z výše uvedeného titulu částku 59.974,- Kč, a pokud požadoval plnění nad rámec této

částky, soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Výrok o nákladech řízení odůvodnil § 142 odst. 1 o.s.ř..

Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání, a to z důvodu nesprávného právního posouzení věci. Soud I.stupně bez dalšího vypočítal částku pojistného plnění za použití zákonodárcem výslovně vypuštěných ustanovení, a to konkrétně článku 23 odst. 3, 6, 7 CMR, aniž by zdůvodnil, proč tak učinil. Dle jazykového výkladu, při kterém se bere v potaz význam použitých slov, jde výslovným vyjmenováním o tzv. taxativní výčet. Při použití pravověrných pravidel jazykového výkladu, zejména pravidla, že slovům, výrazům a pojmům v textu předpisu je nutno rozumět v tom významu, jaký mají v obecném základu spisovného jazyka, pokud není dán nutný důvod k tomu, aby byl přijat jejich odlišný (zvláštní) právní význam, pak dle žalobce se dojde k závěru, že je zde použit výslovný výčet ustanovení, jež se mají použít a úmyslně jsou opomenuta ustanovení, která se aplikovat nemají. Při použití logického výkladu, jehož předmětem je zjištění obsahu právní normy pomocí pravidel formální logiky, pak vyplývá, že jestliže norma upravuje výhradně možnost A, pak se usuzuje, pokud existuje pouze opak možnosti A, že na takový opačný případ je aplikace ustanovení právní normy vyloučeno. Z daného ustanovení lze důkazem opaku vyloučit aplikaci ustanovení čl. 23 odst. 3, 5, 7, 8 a 9. Ani užitím teleologického výkladu, při kterém jde o zjištění účelu a smyslu výkladového ustanovení, je třeba vzít v úvahu, za jakým účelem zákonodárce odkazuje výslovně na určitá ustanovení, která se mají použít, a opomíjí zbylá ustanovení, nelze dospět ke stejným závěrům, k jakým dospěl soud I.stupně. Podle žalobce, pokud by měla být při zjišťování hodnoty zásilky, jež byla poškozena, použita všechna ustanovení článku 23, tak by zákonodárce výslovným výčtem neuváděl, která konkrétní ustanovení v čl. 23 se mají na daný výpočet použít a neeliminoval by některá z nich výčtem těchto ustanovení, jež se užijí. Žalobce navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena soudu I.stupně k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k odvolání uvedl, že rozsudek soudu I.stupně je správný jak po stránce věcné, tak i po stránce formální. Naopak žalobcem podané odvolání je nesrozumitelné, nicméně po podrobném prostudování se dá usoudit, že žalobce se snaží přesvědčit soud o nesprávném výkladu Úmluvy CMR. Žalobce však naprosto opomíjí ustanovení čl. 25 odst. 2 Úmluvy, která zní, že náhrada škody nesmí přesahovat : a) je-li poškozením znehodnocena celá zásilka, částku, která by se vyplatila při její úplné ztrátě, b) je-li poškození znehodnoceno jen část zásilky, částku, která by se vyplatila při ztrátě znehodnocené části zásilky. Z citovaného ustanovení vyplývá, že výše náhrady škody je limitována i v případech poškození zásilky, a to úplně stejně jako v případech ztráty zásilky, resp. ztráty její části. Jediné ustanovení, které hovoří o limitaci náhrady škody v případě ztráty zásilky je čl. 23 odst. 3 Úmluvy. V tomto ustanovení je pak stanoveno jaká částka se vyplácí při úplné ztrátě zásilky. Žalovaný navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí jako správné potvrzeno.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo podle ustanovení § 212, § 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání důvodné není.

Soud I.stupně si pro své rozhodnutí opatřil správná a postačující skutková zjištění, když ostatně sám žalobce proti skutkovým zjištěním a skutkovým závěrům soudu I.stupně ve svém odvolání v zásadě nebrojil, a proto z nich odvolací soud vycházel. Zjištěné skutečnosti soud I.stupně odpovídajícím způsobem zhodnotil (§ 120 odst. 1 a 3 a § 132 o.s.ř.) a věc správně posoudil i po stránce právní. Mezi účastníky byl v zásadě nesporný skutkový základ

věci, dle něhož bylo nepochybné, že účastníci dne 28.2.2002 uzavřeli předmětnou pojistnou smlouvu, včetně jejího dodatku č. 9 a seznamu vozidel k tomuto dodatku o pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z přepravních smluv vzniklou jinému na věci v důsledku škodní události, ke které došlo v době trvání pojištění při silniční dopravě. Dále bylo nepochybné, že žalobce, co by dopravce byl účasten dopravní nehody dne 14.6.2011 při přepravě zboží prováděného na základě přepravní smlouvy uzavřené se společností A.V.SPED s.r.o., při které došlo ke vzniku škody na zboží, jejíž výši učinili účastníci nespornou, a to v částce 147.319,- Kč. K likvidaci pojistné události přistoupil žalovaný na podkladě oznámení žalobce o vzniku předmětné škody a poskytl plnění ve výši 54.974,- Kč. Předmětem sporu mezi účastníky zůstal nedoplatek žalobcem požadované částky ve výši 97.659,- Kč, kdy tento nesouhlasil s krácením pojistného plnění ze strany žalovaného s odkazem na čl. 23 bod 3 Úmluvy CMR. Pokud jde o právní posouzení věci, soud I.stupně podle názoru odvolacího soudu nepochybil, pokud na danou věc aplikoval, a to s ohledem na okolnosti celé věci vyhl.č. 11/1995 Sb. ze dne 27.11.1974 o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR). Odvolací soud sdílí závěry, které soud I.stupně podrobně rozvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, a to pokud se týče aplikace jednotlivých ustanovení této Úmluvy na posuzovaný případ, v tomto směru se pro stručnost zcela ztotožňuje s pečlivým odůvodněním napadeného rozsudku a pro stručnost na něj odkazuje. Odvolací námitku žalobce týkající se zřejmě nesprávného výkladu určitých článků citované Úmluvy o krácení pojistného plnění, pak odvolací soud nesdílí, když soud I. stupně jasně a logicky vyložil, jak dospěl k závěru o výpočtu pojistného plnění a odvolací soud má zato, že není důvodu se od těchto závěrů odchýlit , a proto se i s nimi ztotožnil a považuje je za správné. Výši náhrady škody z odpovědnosti dopravce, resp. způsob stanovení náhrady škody v případě poškození zásilky v mezinárodní silniční nákladní dopravě upravuje čl. 25 Úmluvy CMR, dle něhož při poškození zásilky hradí dopravce částku, o kterou se její hodnota snížila; částka se vypočítává z hodnoty zásilky stanovené podle čl. 23 odst. 1, 2 a 4. V bodu 2 tohoto ustanovení je pak upraveno omezení výplaty pojistného plnění, a to ve dvou případech. Tento článek vlastně nepřímo odkazuje na čl. 23 Úmluvy týkající se náhrady škody za úplnou nebo částečnou ztrátu zásilky, včetně výpočtu hodnoty zásilky, když v odst. 3 je upraveno omezení výpočtu náhrady škody, a to tak , že náhrada škody nesmí přesáhnout 8.33 zúčtovacích jednotek za kilogram chybějící hrubé hmotnosti a v čl. 6 pak i podmínku, za které je možno požadovat vyšší náhradu škody s odkazem na čl. 24 a 26 Úmluvy. V čl. 23 odst. 3 je pak pro případ ztráty celé zásilky stanoven limit tohoto výpočtu. V dané věci je nepochybné, že při dopravní nehodě došlo k poškození celé zásilky přepravované žalobcem co by dopravcem, výše ceny zásilky uvedena nebyla a i této skutečnosti pak odpovídá výpočet výše škody, tedy pojistného plnění, stanovený soudem I.stupně v souladu s ujednáním vyplývajícím z Úmluvy CMR. Odvolací soud nesouhlasí s odvolací námitkou žalobce, že v čl. 25 odst. 1 je stanoven taxativní výčet ustanovení, ze kterých je třeba při výpočtu náhrady škody, potažmo výše pojistného plnění vycházet. Podle názoru odvolacího soudu čl. 23 odst. 3 Úmluvy CMR upravuje tzv. obecný limit výpočtu náhrady škody v případě ztráty celé zásilky (ve spojení s čl. 25), což lze analogicky aplikovat i na případ úplně znehodnoceného zboží při dopravní nehodě tak, jak tomu bylo i v dané věci a což učinili účastníci v průběhu řízení v podstatě nesporným. Soud I.stupně proto postupoval při výpočtu výše pojistného plnění v řízení správně, a to i pokud dovodil, že požadavek žalobce na zaplacení předmětné částky je ze shora uvedených důvodů neopodstatněný a správně žalobu zamítl.

Vzhledem k tomu, co bylo řečeno shora odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil podle ustanovení § 219 o.s.ř. včetně věcně správného akcesorického výroku o nákladech řízení.

Výrok o nákladech odvolacího řízení má oporu v ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. způsobem odpovídajícím tomu, že žalobce nebyl se svým odvoláním procesně úspěšný a žalovanému v tomto stádiu řízení náklady nevznikly.

Proti tomuto rozsudku **j e** dovolání přípustné do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v I.stupni za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o.s.ř.

V Praze dne 3.října 2013

JUDr. Vladimíra **K o s o v c o v á ,v.r.**
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iveta Tomanová